

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

PREGLED ZAHTEV NA PODROČJU SPLOŠNE EKONOMSKE STATISTIKE

DECEMBER 2004

V letu 2004 bo na
vseh publikacijah
ECB motiv
z bankovca za
100 eurov.

© Evropska centralna banka, 2004

Naslov

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Nemčija

Poštni naslov

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Nemčija

Telefon

+49 69 1344 0

Spletna stran

<http://www.ecb.int>

Faks

+49 69 1344 6000

Teleks

411 144 ecb d

Vse pravice so pridržane.

*Razmnoževanje v izobraževalne in
nekomercialne namene je dovoljeno, če je
naveden vir.*

December 2004.

ISBN 92-9181-611-6 (tiskana izdaja)

ISBN 92-9181-612-4 (spletna izdaja)

KAZALO

KAZALO

1	UVOD	4
2	PREGLED SPREMENB V STATISTIČNIH ZAHTEVAH	5
3	SPLOŠNE ZAHTEVE GLEDE PODATKOV IN OCENA SEDANJEGA PRIDOBIVANJA PODATKOV	5
4	POSEBNE STATISTIČNE ZAHTEVE	8
4.1	Harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin	8
4.2	Četrtni in letni nacionalni računi: glavni agregati in razčlenitve	8
4.3	Četrtni in letni nacionalni računi: institucionalni sektorji	9
4.4	Četrtni in letni javnofinančni prihodki in odhodki	10
4.5	Kratkoročna statistika za industrijo (vključno z gradbeništvom)	10
4.6	Kratkoročna statistika za trgovino na drobno in druge storitve	11
4.7	Statistika trga dela – zaposlenost in brezposelnost	11
4.8	Statistika trga dela – plače in stroški dela	12
4.9	Ankete o poslovnih tendencah	12
4.10	Statistika zunanje trgovine	13
5	STATISTIČNI PODATKI ZA DRŽAVE ZUNAJ EURO OBMOČJA	13
5.1	Države članice EU zunaj euro območja	13
5.2	Statistični podatki za države pristopnice	14
	PRILOGA 1: SPLOŠNA EKONOMSKA STATISTIKA ZA EURO OBMOČJE, KI JO REDNO ZBIRA ECB	15
	PRILOGA 2: SPLOŠNA EKONOMSKA STATISTIKA ZA DRŽAVE PRISTOPNICE, KI JO ZBIRA ECB	18

1 UVOD

Temeljni cilj Eurosistema je ohranjanje cenovne stabilnosti v euro območju¹. Brez poseganja v cilj cenovne stabilnosti mora Eurosistem podpirati splošno gospodarsko politiko Skupnosti. Na osnovi teh ciljev je tako ena temeljnih nalog Eurosistema, da izvaja denarno politiko v euro območju.

Pogodba o Evropski uniji je kot eno temeljnih nalog Evropskega monetarnega inštituta (EMI), predhodnika ECB, določila, da opravi statistične priprave za tretjo fazo ekonomske in monetarne unije (EMU), in še zlasti, da v potrebnem obsegu okrepi prizadevanja za uskladitev zbiranja statističnih podatkov. EMI je prvo izjavo o statističnih zahtevah objavil julija 1996, avgusta 2000 pa je ECB objavila svoje zahteve za področje splošne ekonomske statistike², ki so se izkazale kot odlično izhodišče v razpravi s pripravljavci statističnih podatkov zunaj ECB. Pričujoči dokument posodablja prvotne zahteve ECB. Osredotoča se predvsem na mesečne in četrtletne (medletne) statistične podatke za euro območje ter za ostale države članice EU in države pristopnice, revidira dosedanje zahteve in upošteva sodobna dogajanja, na primer naraščajoče potrebe po statističnih podatkih za storitvene dejavnosti.

ECB je izključno ali skupaj z Evropsko komisijo (Eurostat)³ odgovorna za zbiranje statističnih podatkov za področja denarne in bančne statistike, statistike finančnih trgov in povezanih področij, statistike plačilne bilance in drugih zunanjih statistik ter finančnih računov in četrtletnih računov za institucionalne sektorje. Za izvajanje denarne politike so pomembna tudi druga statistična področja, ki zajemajo predvsem statistiko cen in stroškov, druge nefinančne nacionalne račune, statistiko trga dela in vrsto drugih ekonomskih statistik, zlasti kratkoročne statistike. V tem dokumentu se za te statistike dosledno uporablja izraz »splošna ekonomska statistika«. V prizadevanjih za izpolnjevanje svojih zahtev na tem področju ECB tesno sodeluje z Evropsko komisijo. V skladu z okvirom, ki je določen v Uredbi Sveta (ES) št. 3227/97 o statističnih podatkih Skupnosti, številne zahteve urejajo pravni akti Sveta in Komisije EU. Kadar splošni ekonomski statistični

podatki niso na voljo v Evropski komisiji, jih ECB zbira iz nacionalnih ali drugih evropskih virov.

Področje ekonomske statistike je bilo obravnavano tudi v podrobnem poročilu Monetarnega odbora o informacijskih potrebah v ekonomski in monetarni uniji (EMU), ki je v veliki meri skladno s statističnimi zahtevami ECB. Poročilo je januarja 1999 odobril Ekonomsko-finančni svet (ECOFIN), kasneje pa mu je sledilo še šest poročil o napredku.⁴ Eden od rezultatov poročila je izvedbeni načrt za statistične zahteve EMU, ki ga je na zahtevo sveta ECOFIN v tesnem sodelovanju z ECB pripravila Evropska komisija (Eurostat), in ki je za vsako državo članico posebej določil področja, na katerih je nujen nadaljnji napredek, ter predlagal spremembe v statistični ureditvi. Izvedbeni načrt se je iztekel ob koncu leta 2002, čeprav še ni v celoti uresničen in se še izvaja.⁵ Poleg tega sta Svet in Komisija februarja 2003 sprejela celovito poročilo o statistiki euro območja. Slednje je predvsem podprlo pobudo, da se do leta 2005 uvede serija glavnih evropskih ekonomskih kazalcev (Principal European Economic Indicators – PEEI), ki bodo objavljeni v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi pravočasnosti in zanesljivosti.

Eurosistem ima podobne statistične potrebe kot ostali organi, pristojni za denarno politiko velikih gospodarskih območij (še zlasti ZDA), za pravilnost odločitev o denarni politiki pa so kakovostni statistični podatki ključnega pomena. Napake v denarni politiki, do katerih pride zaradi nepopolnih ali nezanesljivih statističnih podatkov,

1 Evropski sistem centralnih bank (ESCB) sestavljajo Evropska centralna banka (ECB) in nacionalne centralne banke držav članic Evropske unije (EU). Izraz Eurosistem označuje Evropsko centralno banko (ECB) in nacionalne centralne banke držav članic EU, ki sodelujejo v euro območju. Statut pomeni Statut ESCB in ECB.

2 Dokumenta sta na voljo na spletni strani ECB (www.ecb.int).

3 Gl. tudi Memorandum o soglasju med Evropsko komisijo (Eurostat) in Evropsko centralno banko (Generalni direktorat za statistiko), 10. marec 2003 (dokument je objavljen na spletni strani ECB).

4 Poročila so objavljena na spletni strani z naslovom http://ue.eu.int/cms3_applicationsdocCenter.ASP?expandID=132&lang=en&cmsID=245.

5 Gl. dokumenta Poročilo o informacijskih potrebah v ekonomski in monetarni uniji, Ekonomsko-finančni odbor, 25. maj 2005, in Zaključki zasedanja Ekonomsko-finančnega sveta, 2. junij 2004.

lahko namreč resno ogrozijo cenovno stabilnost ter obseg proizvodnje in stopnjo zaposlenosti v gospodarskem območju, in čeprav se je statistična osnova za denarno politiko v zadnjih letih močno izboljšala, je še vedno potreben nadaljnji napredek.⁶

2 PREGLED SPREMEMB V STATISTIČNIH ZAHTEVAH

Pričujoče poročilo ne uvaja bistveno novih zahtev, ki ne bi bile vsebovane že v poročilu o zahtevah ECB iz leta 2000. Številne zahteve namreč izhajajo iz poročila Monetarnega odbora o informacijskih potrebah v ekonomski in monetarni uniji (EMU), ki je bilo objavljeno leta 1999, ter iz kasnejših poročil o napredku, ki jih je pripravil Ekonomsko-finančni svet. Vseeno v primerjavi s prvim poročilom prinaša nekatere spremembe, ki naj bi se izvedle v prihodnje:

- močnejši poudarek na agregatih euro območja: ECB predlaga popolno uskladitev politike zbiranja, objave in pregleda splošne ekonomske statistike na nacionalni ravni s potrebami za agregate euro območja;
- zahteve glede pogostosti in pravočasnosti so usklajene z dogovorjenimi evropskimi cilji za čimprejšnje objavljanje glavnih evropskih ekonomskih kazalcev, če so ti v grobem skladni z zahtevami ECB;
- določene so zahteve za mesečne in četrtnetne statistike v storitvenem sektorju; kakovostni kazalci za storitvene dejavnosti so vse pomembnejši sami po sebi, obenem pa so pomembni tudi za kakovost agregatne ekonomske statistike o spremembah v obsegu BDP, cenah in produktivnosti;
- podrobnejše razlikovanje zahtev uporabnikov po nacionalnih podatkih: vse statistične vrste, ki so potrebne za analizo euro območja, niso hkrati nujne za vsako državo članico euro območja, državo članico EU zunaj euro območja in državo pristopnico;

- v skladu z zgornjo odločitvijo je nujen razvoj novih statističnih metod, ki bi zagotovile boljše rezultate na ravni euro območja, obenem pa ne bi pretirano obremenjevale nacionalnih statističnih služb;
- pregled prednostnih nalog na področju zunanjetrgovinske statistike;
- in končno je v zaključku vsakega razdelka na kratko ocenjena pomembnost prihodnjih izboljšav.

3 SPLOŠNE ZAHTEVE GLEDE PODATKOV IN OCENA SEDANJEGA PRIDOBIVANJA PODATKOV

Pravna podlaga za izvajanje dejavnosti splošne ekonomske statistike se je oblikovala od začetka 1990-ih let, ko je Svet EU sprejel več zakonskih predpisov o statistični dejavnosti. V zadnjih letih Svet statistično zakonodajo oblikuje v sodelovanju s Parlamentom ali Komisijo. Uredba o statističnih podatkih Skupnosti v izvajanju statistične dejavnosti Skupnosti uvaja načelo subsidiarnosti, vendar zahteva, da so »za zagotovitev primerljivosti rezultatov statistični podatki Skupnosti pripravljeni po enotnih merilih, v posebnih, ustrezno utemeljenih primerih, pa tudi na podlagi usklajenih metod« (člen 1). Enotna denarna politika za euro območje terja razvoj enotnih standardov in usklajenih metod za ključne makroekonomske statistike.

SPLOŠNE ZAHTEVE

Temeljna zahteva za statistično dejavnost euro območja je, da morajo biti vsi zbrani in objavljeni podatki usmerjeni k izračunavanju *agregiranih rezultatov za euro območje*. Statistični podatki, ki so na voljo samo za majhen delež gospodarstva euro območja, ali nacionalne statistike, ki jih ni mogoče

⁶ Ocena splošne ekonomske statistike za euro območje je podrobneje predstavljena v dokumentu »Developments in General Economic Statistics for the Euro Area«, ki je bil aprila 2003 objavljen v mesečnem biltenu ECB. Sodoben pregled denarnopolitične strategije ECB je predstavljen tudi v dokumentu »The outcome of the ECB's evaluation of its monetary policy strategy«, objavljenem v mesečnem biltenu ECB junija 2003.

združiti v smiselne agregate euro območja, so za analizo euro območja zato razmeroma neuporabni. Ta zahteva ima več pomembnih posledic.

Na področju *geografskega zajetja* je pomembna popolna ali zelo visoka pokritost agregatov euro območja z nacionalnimi rezultati. Posebej pomembni so podatki za štiri največje države euro območja (Nemčija, Francija, Italija in Španija ustvarijo približno 80 odstotkov BDP euro območja), saj manjkajoči podatki za te države lahko bistveno zmanjšajo zanesljivost ocen za euro območje kot celoto. V prizadevanjih za čim celovitejše zajetje statističnih podatkov euro območja ECB podpira nove pristope v izvajanju statistične dejavnosti euro območja, ki so navadno označeni kot *diferencirane poročevalske zahteve* (differentiated reporting requirements) in *evropski sistem vzorčenja* (European sampling). Namen teh ukrepov je zagotoviti zanesljivost rezultatov na ravni euro območja, ne da bi s tem pretirano obremenjevali statistične sisteme predvsem manjših držav članic. Glede na rastoče statistične potrebe uporabnikov in obstoječe omejitve na strani izvajalcev statistične dejavnosti je potreben nadaljni razvoj in širša uporaba teh metod.

Na področju *panožnega in sektorskega zajetja* morajo statistični podatki podati celovito sliko razmer v gospodarstvu. Poleg klasičnih statističnih podatkov o industriji in trgovini na drobno so vse bolj pomembni tudi kazalci o storitvenih dejavnostih. Poleg tega mora biti za tako velik gospodarski prostor, kot je euro območje, na voljo tudi celovit sistem računov glavnih institucionalnih sektorjev, še zlasti gospodinjstev, nefinančnih in finančnih družb ter države.

Ker statistika euro območja gradi na nacionalnih prispevkih, je za kakovost rezultatov bistvena *primerljivost* statističnih metod. Veliko je bilo že doseženega, vendar so izkušnje prvih nekaj let EMU pokazale, da je soglasje glede skupnih statističnih opredelitev in klasifikacij sicer pomembno, a samo po sebi pogosto ne uspe zagotoviti primerljivosti podatkov. Zato je pri pripravi splošne ekonomske statistike zaželeno tesnejše usklajevanje med državami in obsežnejša standardizacija, še zlasti kadar so standardi

primerljivosti visoki, kot na primer pri harmoniziranem indeksu cen življenjskih potrebščin (HICŽP). Poleg tega je treba redno posodabljati mednarodne standardne klasifikacije, ki se uporabljajo za večino statistik euro območja, in jih v določenih časovnih presledkih pregledovati in revidirati. Za leto 2007 je načrtovan temeljit pregled evropske klasifikacije gospodarskih dejavnosti (NACE), prehod na novo klasifikacijo pa mora potekati po skrbno usklajenem načrtu, da bi bile tranzicijske težave pri zbiranju podatkov za agregate euro območja čim manjše.

Na področju *pravočasnosti* statistik euro območja se ECB strinja z nedavno sprejetimi cilji glede glavnih evropskih ekonomskih kazalcev, ki se z nekaj izjemami uporabljajo v celotnem pričujočem dokumentu. Obenem se izboljšuje tudi učinkovitost statističnih sistemov v gospodarstvih zunaj euro območja, zato pravočasne statistike v skladu z nenehno spreminjajočimi se potrebami predstavljajo stalen izziv. Na nekaterih področjih splošne ekonomske statistike je pomanjkanje pravočasnosti še vedno zaskrbljujoče, zato so izboljšave nujne (npr. za statistiko trga dela). Glede na usmerjenost enotne denarne politike na agregate za euro območje kot celoto, morajo biti ocene za celotno območje objavljenje najkasneje do objave prvih nacionalnih ocen za največje države oziroma, če je mogoče, že pred njimi. V ta namen je potrebna usklajena *politika objave* in skupen koledar objav na evropski ravni, ki je prednostna naloga za naslednjih nekaj let. Poleg tega morajo nacionalne oblasti Evropski komisiji (Eurostatu) nacionalne podatke posredovati pravočasno. Eurostat je osrednji vir podatkov za splošno evropsko ekonomsko statistiko, zato mora imeti možnost, da podatke za posamezne države članice EU evropskim uporabnikom posreduje istočasno z objavo teh podatkov na nacionalni ravni. Poleg tega mora Eurostat vse agregate za euro območje zbirati in objavljati čimbolj pravočasno.

Glede *pogostosti* podatkov je za potrebe denarne politike nujno mesečno ali četrtletno poročanje. Na nekaterih statističnih področjih (npr. trg dela in nacionalni računi) je za zadostitev tej zahtevi potreben pregled sedanjega razmerja med temi podatki in celovitimi podatki, ki jih zakonodaja EU

zahteva za letno oz. manj pogosto poročanje. Na tem področju je še posebej pomembna prednostna naloga glede zbiranja četrletnih nacionalnih računov po institucionalnih sektorjih. Nadalje se vrsta kratkoročnih kazalcev še vedno objavlja samo četrletno in z velikim zamikom, zato teh kazalcev ni mogoče uporabiti za konjunktorno analizo. Za ekonomsko in ekonometrično analizo je pomembna tudi zadostna *dolžina časovne vrste*, ki bi morala za glavne agregate zajeti vsaj enega ali dva poslovna cikla.

Zahteva za pravočasne in pogoste podatke sproža vprašanje ravnovesja med pravočasnostjo in zanesljivostjo. *Zanesljivost* statističnih podatkov, ki se uporabljajo za utemeljitev sklepov denarne politike, je nujna za verodostojnost te politike. Organi Eurosistema se zavedajo omejitev glede pravočasnosti in s previdnostjo zahtevajo krajše roke. Poleg tega so pravočasni *agregatni* rezultati pomembnejši kot *podrobne* razčlenitve. Več držav članic EU je že doseglo visoko pravočasnost poročanja, ne da bi s tem zmanjšalo zanesljivost podatkov. Večja pravočasnost je bila dosežena tudi za nekatere agregate euro območja (npr. BDP euro območja, HICŽP, industrijska proizvodnja in trgovina na drobno) in po dosedanjih izkušnjah izboljšanje ni vplivalo na zanesljivost rezultatov.

Poleg splošnih standardov za pravočasnost in urnike objave je za uporabnike statistik euro območja zaskrbljujoče tudi dejstvo, da na mnogih področjih ne obstaja enotna evropska *politika revidiranja* podatkov, kar (prav tako) terja pogoste revizije agregatov euro območja.

Ker na večino teh podatkov vplivajo *sezonski dejavniki in dejavniki števila poslovnih dni*, je treba uskladiti tudi metode in prakse desezoniranja oz. prilagoditve za število delovnih dni v mesecu. Za četrletne nacionalne račune in kratkoročne statistične podatke so skupni standardi že usklajeni, vendar se še ne uporabljajo v celoti. Za druge ekonomske statistike usklajevanje skupnih standardov še vedno poteka.

SPLOŠNA OCENA IN PREGLED PREDNOSTNIH NALOG

Osnovni nabor splošnih ekonomskih statistik že obstaja in se je doslej uveljavil kot zanesljivo izhodišče za denarno politiko. Vključuje predvsem indeks HICŽP kot ključno merilo cenovne stabilnosti, pa tudi vrsto pomembnih ekonomskih kazalcev, ki se uporabljajo v okviru stebra ekonomske analize denarnopolitične strategije ECB (npr. podatki o proizvodnji, stopnji brezposelnosti in cenah industrijskih proizvodov pri proizvajalcih). V zadnjih letih je bilo opravljenih več izboljšav, med katerimi so najpomembnejše naslednje: izboljšano zajetje podatkov za indeks HICŽP, objava širšega izbora podatkov o četrletnih nacionalnih računih (npr. dodana vrednost in sredstva za zaposlene) ter lažji dostop, zajetje po državah in primerljivost kratkoročnih kazalcev (npr. prihodek od prodaje v trgovini na drobno, proizvodnja v gradbeništvu, podatki za glavne industrijske skupine), lažja primerljivost statističnih podatkov o stopnji brezposelnosti in pravočasnejše poročanje za vrsto kazalcev, ki ne bi prizadelo natančnosti podatkov (npr. HICŽP, BDP, proizvodnja, zunanja trgovina).

Kljub vsem tem izboljšavam statistika euro območja v številnih pogledih še vedno ne izpolnjuje zahtev uporabnikov. Rezultati za euro območje so pogosto objavljeni bodisi prepozno ali pa zaradi nezadostnega zajetja v posameznih državah sploh ne obstajajo. Tako ne obstajajo ključni agregati nacionalnih računov za institucionalne sektorje. Velike vrzeli obstajajo tudi na področju statistike trga dela, vključno s temeljnimi podatki o zaposlenosti in številom opravljenih ur. Nadaljnje izboljšave so potrebne tudi za indeks HICŽP (uskladitev metod). Drugi dve vprašanji sta pomanjkanje podatkov za storitveni sektor euro območja in odsotnost primerljivih metod desezoniranja in prilagoditve za število delovnih dni v mesecu. Zaradi vseh teh pomanjkljivosti so nekatere statistike za euro območje celo manj popolne, pravočasne in zanesljive kot v številnih državah članicah in drugih valutnih območjih, na primer v ZDA. Zato so nujno potrebne nadaljnje izboljšave.

Za ohranitev sedanje oblike in za nadaljnje izboljšanje splošne ekonomske statistike euro območja je pomembno, da pregledamo seznam prednostnih nalog in zmanjšamo pravne zahteve za območja, ki zdaj veljajo za manj pomembna. Na svojem področju delovanja ECB zmanjšuje svoje zahteve za zunanjetrgovinsko statistiko, še posebej za Intrastat, in za nekatere strukturne statistike podjetij. Poleg tega ECB podpira evropski sistem vzorčenja in prizadevanja za večjo diferenciacijo nacionalnih poročevalskih zahtev, ki naj bi zmanjšala obremenitev poročevalskih enot tako v velikih kot tudi v manjših državah članicah.

4 POSEBNE STATISTIČNE ZAHTEVE

Priloga tega dokumenta vsebuje povzetek glavnih makroekonomskih kazalcev, ki jih ECB redno potrebuje za analizo denarne politike, zahtevano pogostost objavljanja, stopnjo podrobnosti, rok za pošiljanje podatkov ter prednostne naloge za izboljšanje. Ta pregled ne vsebuje zelo podrobnih statističnih informacij, ki se uporabljajo za občasne raziskave.

4.1 HARMONIZIRANI INDEKS CEN ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN

Mesečni harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICŽP) je eden od glavnih kazalcev denarne politike ECB, saj je merilo, ki se v strategiji denarne politike ECB uporablja za določanje cenovne stabilnosti. ECB je tesno sodelovala pri razvijanju HICŽP, zlasti preko postopkov posvetovanja, ki jih določa člen 5.3 Uredbe Sveta o HICŽP.⁷ V skladu z glavnimi zahtevami denarne politike mora indeks čim širše zajemati trošenje gospodinjstev, zajetje in metode morajo biti primerljive, zanesljivi rezultati pa morajo biti objavljeni pravočasno in vsak mesec. Za nadaljnje delo na področju HICŽP je zlasti pomembno, da se poišče ustrezna rešitev za vključitev izdatkov za lastniška stanovanja ter da se doseže hitrejši napredek na področju prilagoditve kakovosti.

HICŽP mora biti razčlenjen na štirimestno raven (razrede) klasifikacije individualne potrošnje po namenu (COICOP). Za občasne analize na ravni

euro območja je zaželena podrobnejša razčlenitev (npr. na področju hrane in storitev), kar naj bi omogočilo tudi izpeljavo dodatnih meril, ki so potrebna za ekonomsko analizo, zlasti izločitev učinka sprememb posrednih davkov na HICŽP (»indeks cen, ki ne vključuje davčnih sprememb«) in nadzorovane cene.

HICŽP se je sčasoma izboljšal, vendar so nekatere izboljšave povzročile strukturne prelome v podskupinah HICŽP. Za dolgoročneje analize in ekonometrično modeliranje je zaželeno, da so na voljo ocene dolgin in konsistentnih časovnih vrst.

Glede na to, da se HICŽP uporablja za ugotavljanje konvergence v EU, so primerljivi statistični podatki o HICŽP potrebni za vse sedanje in prihodnje države euro območja.

Prednostne naloge ECB so nadaljnje delo na področju lastniških stanovanj, prilagoditev kakovosti ter indeks cen, ki ne vključuje davčnih sprememb.

4.2 ČETRTLETNI IN LETNI NACIONALNI RAČUNI: GLAVNI AGREGATI IN RAZČLENITVE

Četrtletni računi so bistveni za ocenjevanje cikla, v katerem se nahaja gospodarstvo, in obsega, ki ga lahko le-ta ima na prihodnja cenovna gibanja. Letni računi, ki so na voljo z daljšim zamikom, vendar so bolj podrobni, zagotavljajo potrebno podlago za širšo analizo strukturnih sprememb in dolgoročnejših trendov.

Glavne četrtletne agregate in podrobnejše letne nacionalne račune ureja Uredba o evropskem sistemu računov (ESR).⁸ Celovito izvajanje te uredbe, še zlasti glede četrtletnih podatkov, je osnova za pridobivanje statističnih podatkov za euro območje. Nekatere informacije je treba zagotavljati četrtletno, še posebno podatke o izvozu in uvozu zunaj euro območja, opravljene delovne

⁷ Uredba Sveta (ES) št. 2494/95 z dne 23. oktobra 1995 o harmoniziranih indeksih cen življenjskih potrebščin.

⁸ Uredba Sveta (ES) št. 2223/96 z dne 25. junija 1996 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Skupnosti.

ure ter dodatne informacije o dohodku, varčevanju in investicijah (glej tudi naslednje poglavje). Letno pošiljanje podatkov o investicijah in proizvodnji po dejavnostih (npr. po enaintridesetih podpodročjih klasifikacije dejavnosti NACE) je izredno pomembno tako za agregate euro območja kot za primerjalne analize med državami.

Nacionalni računi so tudi edini vir usklajenih statističnih informacij o nefinančnih sredstvih za gospodarstvo v celoti ter glavne sektorje in dejavnosti. Za analizo vloge (sprememb) premoženja v celotnem gospodarstvu in posebno v sektorju gospodinjstev je potrebna letna razpoložljivost celotnih bilanc stanja in vseh vrst sprememb v bilanci stanja (transakcije, vrednotenje in druge spremembe obsega), razčlenjenih po glavnih institucionalnih sektorjih (gospodinjstva, družbe, država) in glavnih kategorijah (stanovanja, druga opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena osnovna sredstva, druga proizvedena sredstva, zemljišča, druga neproizvedena sredstva). Veliko je tudi povpraševanje zlasti po specifičnih četrtnih podatkih o stanovanjskih nepremičninah. In nazadnje, ECB potrebuje letne tabele ponudbe in porabe.

Prva statistična objava glavnih letnih in četrtnih agregatov bi morala biti na voljo z zamikom največ 60 dni. Prve ocene BDP in glavnih komponent (»predhodna ocena«), ki se objavljajo vsaj 15 dni pred tem, so zelo koristne, vendar morajo biti te ocene dovolj zanesljive. To so cilji, ki so bili zastavljeni v okviru glavnih evropskih ekonomskih kazalcev. Agregati za euro območje za druge letne nacionalne račune, zlasti tabele po dejavnostih, podatki o sredstvih in stanju osnovnih sredstev, naj bi bili razpoložljivi šest do devet mesecev po referenčnem letu. Agregatov za euro območje za večino drugih računov (npr. tabele ponudbe in porabe) trenutno ni, zato bi bilo izboljšanje na tem področju zaželeno.

Za analizo cikličnih gibanj so pomembne dovolj dolge časovne vrste. V skladu z zgornjo uredbo naj bi glavni četrtni agregati pokrivali obdobje do leta 1980, razen za nove države članice, kjer naj

zahtevana časovna vrsta sega do zgodnjih devetdesetih let (odvisno od začetka tranzicije).

Prednostna naloga ECB je objavljane popolnejših četrtnih računov z zamikom 60 dni, ki naj zajemajo zlasti izdatkovno in proizvodno stran BDP v stalnih cenah. Pri letnih računih in računih, ki se objavljajo manj pogosto, agregatov za euro območje večinoma ni, zato je zbiranje teh podatkov ena od prednostnih nalog.

4.3 ČETRTELNI IN LETNI NACIONALNI RAČUNI: INSTITUCIONALNI SEKTORJI

Zagotavljanje popolnih letnih računov in popolnih četrtnih računov za posamezne sektorje (pri čemer so slednji manj podrobni) je izredno pomembno.⁹ S pomočjo teh računov naj bi pripravljali račune za euro območje za vsak institucionalni sektor. Sektorski računi ne omogočajo le analize dohodkov, izdatkov in proizvodnje, ampak tudi analizo varčevanja in investicij v različnih sektorjih, vključno s povezavami med sektorji in razmerjem med njimi in tujino. Tako lahko zlasti podatki, razčlenjeni na nasprotne sektorje (informacije o tem, od kod in kam potekajo transakcije), prispevajo k analizi transmissijskega mehanizma denarne politike. Uredba o ESR že določa metodologijo za izčrpne račune po sektorjih. Letna in četrtna sektorska razčlenitev naj za potrebe ECB razlikuje vsaj med nefinančnimi družbami, finančnimi družbami, širšo državo in gospodinjstvi (vključno z nepridobitnimi institucijami, ki opravljajo storitve za gospodinjstva) ter tujino. Ta sektorska razčlenitev naj se uporablja pri vseh izravnalnih postavkah in vseh transakcijah, ki vodijo do teh izravnalnih postavk (stopnja podrobnosti pri četrtnem poročanju je manjša kot pri letnem poročanju). Zaradi načrtovanega sprejetja pravne podlage za četrtna računa po sektorjih lahko pričakujemo, da bodo prvi podatki o četrtnih sektorskih računih za euro območje na voljo leta 2006. Potrebne so tudi dodatne informacije na ravni letnega zbiranja podatkov, ki naj zajamejo

⁹ Za podrobnosti o državnem sektorju glej poglavje 4.4.

nefinančna sredstva, še posebno stanje osnovnih sredstev nefinančnih družb in obseg stanovanj sektorja gospodinjstev (glej poglavje 4.2).

Prednostna naloga ECB je zbiranje četrtnih nacionalnih računov po institucionalnih sektorjih.

4.4 ČETRTELNI IN LETNI JAVNOFINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI

Za spremljanje javnofinančnih gibanj so potrebni zanesljivi letni podatki o javnofinančnih prihodkih in odhodkih ter primanjkljaju oz. presežku za vsako državo članico. Poleg tega je vse bolj pomembna ustrezna razčlenitev javnofinančnih odhodkov po posameznih funkcijah države (COFOG).

ECB zahteva tudi četrtno podatke o javnofinančnih prihodkih in odhodkih po državah članicah, in sicer v roku treh mesecev od poročevalnega obdobja.¹⁰ Poleg tega so za sestavljanje agregatov za euro območje in EU potrebni podatki o proračunu EU, ki upoštevajo metodologijo ESR.

Medtem ko je za kratkoročno statistiko javnih financ za euro območje najpomembneje zagotavljati četrtno podatke, so na nacionalni ravni razpoložljivi tudi podatki za krajša časovna obdobja (predvsem mesečno). Ti podatki praviloma niso usklajeni in se nanašajo samo na posamezne dele sektorja država, vendar kljub temu dajejo koristne dodatne informacije o nacionalnih proračunskih gibanjih.

Prednostna naloga ECB je celovito izpolnjevanje zahtev glede zagotavljanja zanesljivih letnih in četrtnih podatkov o javnofinančnih prihodkih in odhodkih.

4.5 KRATKOROČNA STATISTIKA ZA INDUSTRIJO (VKLJUČNO Z GRADBENIŠTVOM)

Kratkoročni statistični podatki dajejo pomembne informacije o povpraševanju, proizvodnji in cenah ter se v nacionalnih računih uporabljajo tudi kot vodilni indikatorji. Industrijska proizvodnja je še vedno najpomembnejši kazalec tekoče aktivnosti v gospodarstvu. Kazalci novih naročil oz. stanja

naročil so pomembni za prihodnja gibanja proizvodnje, zaradi česar naj bi bili statistični podatki o novih naročilih izraženi v merilih obsega. Mesečni kazalci prodajnih cen ter kazalci stroškov (ne samo proizvodni stroški, ampak tudi plače) se uporabljajo za analizo inflacije. Sem sodijo tudi indeksi uvoznih in izvoznih cen za euro območje. Podatki o zaposlenosti in obsegu dela so pomembni za analizo gospodarske aktivnosti in so običajno potrebni za izpeljavo dodatnih kazalcev, kot so stroški plač na uro in spremembe v produktivnosti.

Mesečno in četrtno kratkoročno statistiko za euro območje določa Uredba Sveta o kratkoročni statistiki.¹¹ Prednostna naloga Eurosistema ni pridobivanje izredno podrobnih podatkov za vse panoge, ampak zagotoviti hitre in manj podrobne informacije o glavnih gibanjih na agregatni ravni. Za dosego tega cilja naj bi bilo čim več kazalcev objavljenih mesečno in v roku okrog 30 dni (oz. 45–60 dni za četrtno kazalce). Ta zahteva na splošno velja za statistiko po dejavnostih na ravni oddelkov klasifikacije dejavnosti NACE. ECB občasno uporablja tudi podrobnejše informacije (razčlenitev na skupine po NACE), vendar so tu zahteve glede pogostosti in pravočasnosti objave manjše.

Pri nekaterih kazalcih kratkoročne statistike (nova naročila, prihodek od prodaje in cene) je potrebna geografska delitev transakcij na »domači« in »tujci« trg. To za ECB pomeni, da je pri uporabi statistike za euro območje treba razlikovati med transakcijami znotraj euro območja in transakcijami z državami zunaj euro območja. Ker ti podatki niso potrebni za vsako državo posebej, ampak predvsem agregatno za euro območje, ECB podpira uporabo shem evropskega vzorca, ki države članice razbremenjujejo dodatnega bremena.

¹⁰ Četrtni podatki o javnofinančnih odhodkih in prihodkih se zbirajo na podlagi Uredbe Komisije (ES) št. 264/2000 z dne 3. februarja 2000 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 2223/96 glede kratkoročne statistike javnih financ ter Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1221/2002 z dne 10. junija 2002 o četrtnih nefinančnih računih sektorja država.

¹¹ Uredba Sveta (ES) št. 1165/98 z dne 19. maja 1998 o kratkoročnih statističnih kazalcih.

Kazalci proizvodnje, povpraševanja in cen so potrebni tudi za gradbeništvo in stanovanjski trg. Mednje sodijo tudi harmonizirani indeksi cen stanovanjskih nepremičnin, ki naj bodo na voljo vsaj četrtno. Ti podatki so potrebni za analizo inflacije, cen sredstev in premoženja gospodinjstev. Informacije o cenah nepremičnin, ki so trenutno razpoložljive, niso zadostne in so večinoma slabe kakovosti.

Številne zahteve ECB in cilji, zastavljeni v okviru glavnih evropskih ekonomskih kazalcev, se kažejo v predlogu Komisije za spremembo Uredbe Sveta o kratkoročnih statističnih kazalcih, ki ga je ECB v svojem mnenju podprla.¹² Vendar ta predlog uredbe še vedno ne izpolnjuje vseh zahtev, kot so na primer zahteve glede pogostosti in rokov za pošiljanje podatkov o novih naročilih ter glede večine kazalcev za gradbeništvo.

ECB daje prednost celovitemu in pravočasnemu izvajanju standardov glede glavnih evropskih ekonomskih kazalcev ter izboljšanju statističnih informacij o cenah stanovanjskih nepremičnin.

4.6 KRATKOROČNA STATISTIKA ZA TRGOVINO NA DROBNO IN DRUGE STORITVE

Druga skupina zahtevanih mesečnih in četrtnih kratkoročnih kazalcev vključuje trgovino na drobno in druge storitvene panoge. Nekateri od teh so zajeti v Uredbi o kratkoročni statistiki in predlaganih spremembah te uredbe.

Mesečni podatki o prihodku od prodaje v trgovini na drobno (v stalnih cenah) v nacionalnih računih zagotavljajo enega od vodilnih indikatorjev za četrtno potrošnjo gospodinjstev, ki predstavlja največji del izdatkov. Ti podatki naj bi bili objavljeni v roku 30 dni, kar je v skladu s cilji glavnih evropskih ekonomskih kazalcev.

Poleg kratkoročne statistike za industrijo in trgovino na drobno je razvoj mesečnih oz. četrtnih statističnih podatkov za storitve pomembno zlasti za panoge, ki so občutljive na ciklična gibanja. Večino teh podatkov (prihodek od prodaje, cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, plače, opravljene ure in zaposlenost)

je treba še razviti. Odbor za statistični program in Odbor za denarno, finančno in plačilnobilančno statistiko sta določila naslednje prednostne naloge: kazalci gospodarske aktivnosti/prihodka od prodaje v tekočih in stalnih cenah za tržne storitve, prodajne cene za poslovne storitve ter kazalci stroškov dela in zaposlenosti za tržne in netržne storitve. Te prednostne naloge, ki so hkrati del prednostnih nalog ECB, podpira tudi Ekonomsko-finančni odbor.

ECB daje prednost razvijanju kratkoročnih kazalcev za tržne storitve in zlasti polnemu izvajanju obstoječe in dopolnjene ureditve na področju kratkoročne statistike.

4.7 STATISTIKA TRGA DELA – ZAPOSLENOST IN BREZPOSELNOST

Podatki o trgu dela so pomembni za ekonomski steber analize ECB, ki poleg denarne analize služi kot podlaga za denarno politiko. Statistične zahteve lahko združimo v dve skupini. Prva vključuje pravočasne ocene agregatov zaposlenosti in brezposelnosti za celotno gospodarstvo in glavne sektorje (npr. razčlenitev na A6, šest glavnih dejavnosti po nacionalnih računih), ki naj jih dopolnjujejo številni dodatni kazalci trga dela (npr. merila dejanskega obsega dela – opravljene ure, itd. – in prosta delovna mesta). Druga skupina vključuje podrobnejše podatke o zaposlenosti in sredstvih za zaposlene po panogah in drugih socialno-ekonomskih spremenljivkah (po spolu, starosti in izobrazbeni ravni), pri katerih pa ni potrebna tako visoka pogostost in pravočasnost objavljanja. Medtem ko se podatki za kazalce trga dela iz poglavja 4.7 in 4.8 lahko zbirajo na različne načine (npr. pri podjetjih, gospodinjstvih ali iz administrativnih virov), je zaželeno, da so makroekonomski rezultati ter ocene, uporabljene v okviru nacionalnih računov, konsistentni. To je zlasti pomembno v primerih, ko se te spremenljivke uporabljajo skupaj, npr. za izračun produktivnosti in stroškov dela na enoto proizvoda.

¹² Glej Mnenje Evropske centralne banke z dne 24. maja 2004, Uradni list Evropske Unije, C 158, z dne 15. junija 2004, str. 3.

Cilj glavnih evropskih ekonomskih kazalcev je objavljati četrtletne podatke o skupni zaposlenosti za euro območje v roku 45 dni in mesečne podatke o brezposelnosti v roku 30 dni. ECB te cilje podpira. Zelo bi bil zaželen tudi *mesečni* kazalec zaposlenosti za euro območje. Uredba Sveta o kratkoročni statistiki zajema podatke o zaposlenosti in opravljenih urah v industriji (vključno z gradbeništvom) ter podatke o zaposlenih v trgovini na drobno in drugih storitvah. Zahteve ECB glede pravočasnosti in stopnje podrobnosti so enake kot pri drugi kratkoročni statistiki (glej poglavje 4.5 in 4.6). Uredba o ESR zahteva četrtletne in letne podatke o zaposlenosti ter podatke o brezposelnosti in opravljenih urah, pri čemer je treba poudariti pomembnost informacij o opravljenih urah, ki so na primer potrebne za merjenje produktivnosti. Tretji in verjetno najizčrpnější vir glede stopnje podrobnosti je vzorčna anketa EU o delovni sili.¹³ Od celotne zelo podrobne ankete se za redno analizo denarne politike uporablja samo manjši del, vendar je za ta del zaželena pravočasna objava četrtletnih rezultatov za euro območje in posamezne države euro območja, to je okrog 45 dni po referenčnem četrtletju. Anketa o delovni sili te zahteve trenutno ne izpolnjuje.

Mesečni podatki o brezposelnosti, ki jih za zdaj na podlagi neformalnega dogovora posreduje Evropska komisija (Eurostat), so razpoložljivi v roku okrog 35 dni. Za ECB so pomembni (vendar za euro območje večinoma nedosegljivi) tudi številni dodatni kratkoročni kazalci trga dela, zlasti konsistentne ocene o trajanju brezposelnosti, tokovih brezposelnosti (novi brezposelni, nove zaposlitve) ter ocene časovne podzaposlenosti. Poleg tega so pomembni tudi podatki o prostih delovnih mestih, ki so vključeni v glavne evropske ekonomske kazalce in so trenutno v fazi razvijanja.

Prednostna naloga ECB je izboljšanje meril obsega dela (mesečna zaposlenost, opravljene ure) in prostih delovnih mest ter zagotavljanje podatkov o trgu dela za storitvene dejavnosti.

4.8 STATISTIKA TRGA DELA – PLAČE IN STROŠKI DELA

Plače in stroški dela so kazalci inflacije in povpraševanja ter konkurenčnosti. Merilo, ki je za ECB najpomembnejše, je zanesljiv kazalec stroškov dela, ki je za celotno euro območje na voljo mesečno (ali četrtletno), in sicer na zaposlenega ter na opravljeno delovno uro. Ti statistični podatki naj zajemajo celotno gospodarstvo, vključujejo glavne komponente stroškov dela in naj bodo združljivi z nacionalnimi računi. Omogočajo naj tudi analizo gibanj v glavnih dejavnostih, po možnosti na ravni oddelkov NACE, in zagotavljajo razčlenitev na vsaj dve glavni komponenti stroškov (bruto plača in socialni prispevki delodajalcev). Zaželene so tudi informacije o dodatkih plačam. Pogostost objavljanja podatkov glede na socialno-ekonomske kriterije (npr. izobrazbena raven ali spol) je manjša. Izkušnje z obstoječimi kazalci stroškov dela kažejo, da bi bila zelo zaželena konsistentnost med podatki iz kratkoročne statistike (bruto plača) in statistike trga dela (indeksi stroškov dela) ter podatki iz nacionalnih računov (sredstva za zaposlene).

Pomembne ugotovitve o gibanjih na trgu dela in učinkih na prihodnje gibanje cen omogočajo tudi podatki o mesečnih plačnih dogovorih, kljub temu, da se institucionalna ureditev trga dela med posameznimi državami euro območja razlikuje.

Prednostna naloga ECB je izboljšanje indeksa stroškov dela in podatkov o sredstvih za zaposlene na uro iz nacionalnih računov, vključno z izboljšanjem statističnih podatkov za storitve.

4.9 ANKETE O POSLOVNIH TENDENCAH

Primerljive ankete o poslovnih tendencah za euro območje imajo pomembno vlogo pri analizi euro območja in trenutno zapolnjujejo nekatere praznine v kvantitativnih statističnih podatkih (npr. ocena ravni naročil, gibanja v storitvenih dejavnostih). Nekatere informacije iz mnenjskih anket, zlasti informacije o izkoriščenosti zmogljivosti, niso dosegljive iz drugih statističnih virov. Mesečno in

¹³ Uredba Sveta (ES) št. 577/98 z dne 9. marca 1998 o organizaciji vzorčne raziskave delovne sile v Skupnosti.

v nekaterih primerih četrtno objavljanje je ustrezno za analizo denarne politike, tako kot je določena stopnja razčlenitve po gospodarskih dejavnostih. Ankete o poslovnih tendencah in mnenju potrošnikov Evropske komisije dajejo večino informacij, ki jih za to področje potrebuje ECB.

Prednostna naloga ECB je nadaljnja širitev uporabe anket o poslovnih tendencah na storitvene dejavnosti.

4.10 STATISTIKA ZUNANJE TRGOVINE

ECB potrebuje statistične podatke o zunanji trgovini v tekočih cenah (vrednostih) in obsegih. Poleg razčlenitve po regijah in državah glavnih trgovinskih partneric naj se uporablja tudi razčlenitev po vrstah blaga. Razčlenitev mesečnih podatkov na dvomestno raven Kombinirane nomenklature ter razčlenitev četrtnih podatkov na štirimestno raven za ECB zadostuje, še zlasti kar zadeva Intrastat. S tem naj bi bili zagotovljeni ustrezni podagregati za glavne skupine proizvodov (glavne industrijske skupine). Zaradi trenutnega pomanjkanja drugih statističnih informacij o gibanjih cen izvoza in uvoza euro območja in zlasti pomanjkanja pravih indeksov cen blagovne menjave za celotno euro območje je za ECB zagotavljanje mesečnih indeksov povprečnih vrednosti izvoza in uvoza za euro območje v danih razmerah najboljša rešitev (glej tudi poglavje 4.5).

Pravno podlago za statistiko zunanje trgovine sedaj zagotavljajo številni predpisi Sveta in Komisije EU, in sicer posebej za blagovno menjavo med državami članicami EU (Intrastat) in menjavo z državami nečlanicami.¹⁴ Pri trgovinski menjavi med državami članicami je rok za predložitev podatkov Evropski komisiji (Eurostatu) osem tednov (za skupne vrednosti razčlenjene po državah partnericah) in deset tednov (za celoten sklop podatkov), rok za podatke o menjavi z državami, ki niso članice EU, pa je šest tednov. Pri menjavi z državami zunaj euro območja so ti zamiki za namene oblikovanja politik predolgi. V skladu z glavnimi evropskimi ekonomskimi kazalci naj bi bili skupni podatki o zunanji trgovini za euro območje na voljo 45 dni po koncu referenčnega

meseca, čez približno dva tedna pa naj bi sledili popolnejši podatkovni nizi.

ECB daje prednost izboljšanju pravočasnosti objavljanja podatkov o zunanji trgovini za euro območje v skladu s ciljem glavnih evropskih ekonomskih kazalcev ($t + 45$ dni) ter izboljšanju statistike o uvoznih in izvoznih cenah. Za ECB zbiranje podrobne statistike za Intrastat ni prednostna naloga in poziva, da se pravne zahteve na tem področju uravnotežijo.

5 STATISTIČNI PODATKI ZA DRŽAVE ZUNAJ EURO OBMOČJA

5.1 DRŽAVE ČLANICE EU ZUNAJ EURO OBMOČJA

Ekonomska statistika za države članice, ki niso del ekonomske in monetarne unije, je potrebna predvsem zaradi treh ciljev. Prvič, sklop ključnih makroekonomskih konvergenčnih kazalcev je potreben za ocenjevanje konvergence po členu 122 (2) Pogodbe, razen za države članice z odstopanjem. Drugič, s širšim sklopom statističnih podatkov spremljamo gospodarska gibanja v teh državah. Vse nacionalne centralne banke EU so namreč članice Razširjenega sveta ECB in sodelujejo pri usklajevanju denarne politike, ki se izvaja dvakrat letno. In nazadnje, te države naj bi si prizadevale za nemoteno vključitev svojih statističnih podatkov v statistični okvir euro območja, vključno z ustreznimi podatki za nazaj. To je še zlasti pomembno za tiste države, ki utegnejo precej prispevati k posameznemu agregatu za euro območje.

¹⁴ Rok za predložitev podatkov so navedeni v Uredbi Komisije (ES) št. 1901/2000 z dne 7. septembra 2000 o nekaterih določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 3330/91 o statističnih podatkih v zvezi z blagovno menjavo med državami članicami (za Intrastat) in Uredbi Komisije (ES) št. 1917/2000 z dne 7. septembra 2000 o nekaterih določbah za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1172/95 o statistiki zunanje trgovine. Uredba Sveta (EGS) št. 3330/91 bo do konca leta razveljavljena, nadomestila pa jo bo Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 638/2004 z dne 31. marca 2004 – UL L 102, 7. 4. 2004, str. 1.

5.2 STATISTIČNI PODATKI ZA DRŽAVE PRISTOPNICE

ECB je zainteresirana za ekonomsko statistiko držav pristopnic še pred njihovim vstopom v EU predvsem zaradi spremljanja pridružitvenega procesa in splošnega ocenjevanja gospodarskih gibanj zunaj euro območja. Zaradi obojega, kakor tudi zaradi zagotovitve podatkov za vsaj nekaj let za nazaj ob njihovem vstopu v EU, sta primerljivost podatkov in s tem izvajanje obstoječe ureditve EU na področju statistike izredno pomembni. Ko se bodo države pristopnice pridružile EU, bodo za njih veljale enake statistične zahteve kot za države članice EU, ki trenutno ne sodelujejo v ekonomski in monetarni uniji.

Prednostna naloga pred vstopom v EU je pravočasno zagotoviti ključne agregatne kazalce, še zlasti tiste, ki so potrebni za spremljanje konvergence. Mednje sodijo predvsem agregatni harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin (HICŽP), glavni letni in četrtni agregati iz nacionalnih računov (potrošnja in proizvodnja, sredstva za zaposlene, dohodek gospodinjstev in varčevanje), javnofinančni prihodki in odhodki ter zaposlenost in brezposelnost. Drugi pomembni podatki so še dodatni kazalci inflacije (npr. cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, stroški dela) ter zunanja trgovina. Dodatne podrobnosti so predstavljene v prilogi 2.

Priloga 1 Splošna ekonomska statistika za euro območje, ki jo redno zbira ECB

Zahtevani kazalec (pogostost)	Zahtevana stopnja podrobnosti	Rok za pošiljanje podatkov (referenčno obdobje + »x« koledarskih dni)	Prednostne naloge za izboljšanje
A. Cene in stroški			
Indeks cen življenjskih potrebščin (HICŽP) (m)	Štirimestna raven po COICOP ter podrobnejša razčlenitev na ravni euro območja; homogene agregacije; ocene vpliva davčnih sprememb in nadzorovanih cen	t + 15 (in t + 0 za prve ocene)	Lastniška stanovanja Prilagoditev kakovosti Indeks HICŽP, ki ne vključuje davčnih sprememb
Indeks cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih			
Industrija (m)	Oddelki po NACE Rev. 1	t + 35	Agregatni podatki za euro območje o cenah pri proizvajalcih za tržne storitve
Gradbeništvo (č)	Stavbe, inženirski objekti	t + 45	
Storitve (č)	Oddelki po NACE Rev. 1 (tržne storitve)	t + 60	
Sredstva za zaposlene, bruto plače, stroški dela na enoto proizvoda, povprečni stroški dela na zaposlenega/na uro (m/č)	Nacionalni računi (č): vsaj A6 Kratkoročni statistični podatki (m): oddelki po NACE Rev. 1 Statistika stroškov dela (m/č): plače po pogodbi, drugi prejemki, drugi stroški dela, področja po NACE	t + 60 t + 30 t + 70	Sredstva za zaposlene na uro Pravočasnejše objavljanje Polno izvajanje zahtev glede indeksa stroškov dela
Cene surovin (blaga) (t)	Po vrstah blaga in glavnih skupinah	t + 5	-
Cene stanovanjskih nepremičnin (č)	Hiše in stanovanja, nove in obstoječe, v večjih mestih	t + 60–90	Četrletni indeks za euro območje
Plačni dogovori (m/č)	Po glavnih sektorjih in intervalih (podrobnosti so odvisne od postopka oblikovanja plač)		-
Indeksi izvoznih in uvoznih cen (zunaj euro območja) (m)	Oddelki po NACE Rev. 1	t + 45	Razpoložljivost agregatov za euro območje

Priloga 1 Splošna ekonomska statistika za euro območje, ki jo redno zbira ECB

Zahtevani kazalec (pogostost)	Zahtevana stopnja podrobnosti	Rok za pošiljanje podatkov (referenčno obdobje + »x« koledarskih dni)	Prednostne naloge za izboljšanje
B. Povpraševanje in proizvodnja			
Nacionalni računi za gospodarstvo (č/l)	Glavni agregati za gospodarstvo, glavne panoge in proizvodi (ESA 95, tabela 1)	t + 60, predhodna ocena BDP in glavnih komponent pred tem rokom	Pravočasnejše objavlanje (četrtni računi z razčlenitvijo po izdatkovni in proizvodni strani v roku t + 60)
Nacionalni (nefinančni) računi po institucionalnih sektorjih (č/l)	Razčlenitev na S11, S12, S13, S14+15, S2 z zajetjem predvsem glavnih bilanc	t + 90	Agregati euro območja za četrtni račune po institucionalnih sektorjih
Letni nacionalni računi (l)	ESA 95, tabela 3 (A31), tabela 4 (z razčlenitvijo na euro območje/zunaj euro območja), tabela 5 (COICOP 3-mestna raven), tabela 8 (podrobni računi po sektorjih)	t + 180–270	Razpoložljivost agregatov za euro območje
Stanje osnovnih sredstev (l)	Skupaj, javni sektor, Pi6, bruto in neto	t + 1 leto	Razpoložljivost agregatov za euro območje
Nefinančna sredstva (l)	Celotno gospodarstvo, sektor gospodinjstev, stanovanja	t + 1 leto	Razpoložljivost agregatov za euro območje, podatki o stanovanjih za sektor gospodinjstev
Tabele ponudbe in porabe (l)	ESA 95, tabela 15 (A60/P60)	t + 2–3 leta	Razpoložljivost agregatov za euro območje
Input-output tabele, (petletno)	ESA 95, tabela 17 (A60/P60)	t + 2–3 leta	Razpoložljivost agregatov za euro območje
Industrijska proizvodnja (NACE C–F) (m)	Oddelki po NACE Rev. 1 ¹⁾	t + 30	Pravočasnejše objavlanje
Prejeta nova naročila v industriji (NACE D–F) (m)	Oddelki po NACE Rev. 1 ¹⁾ , naročila iz euro območja/zunaj euro območja	t + 30	Pravočasnejše objavlanje, prilagojeni rezultati, ustrezna definicija izvoznih naročil euro območja
Prihodek od prodaje v trgovini na drobno (nominalno in v stalnih cenah) (m)	Oddelki in skupine po NACE Rev. 1	t + 30	-
Prihodek od prodaje v industriji (NACE C–F) (m)	Oddelki po NACE Rev. 1	t + 45	Pravočasnejše objavlanje
Prihodek od prodaje (proizvodnja) v glavnih storitvenih dejavnostih (m)	Oddelki po NACE Rev. 1 (in skupine, če so le-te heterogene)	t + 45	Razpoložljivost agregatov za euro območje
Anketa o poslovnih tendencah v industriji (m)	Oddelki po NACE Rev. 1	t + 0	Celotno zajetje sektorja tržnih storitev
Anketa o mnenju potrošnikov (m)		t + 0	-
Gradbena dovoljenja (ali začete gradnje) (m)	Po glavnih vrstah stavb	t + 45	-
Zunanja trgovina (z državami zunaj euro območja), vrednosti in obseg (m)	Dvomesna raven Kombinirane nomenklature, glavne ekonomske kategorije, geografska razčlenitev	t + 45 (agregati); t + 60 (podrobni podatki, obseg, povprečne vrednosti)	Pravočasnejše objavlanje (cilj glavnih evropskih ekonomskih kazalcev)

Priloga 1 Splošna ekonomska statistika za euro območje, ki jo redno zbira ECB

Zahtevani kazalec (pogostost)	Zahtevana stopnja podrobnosti	Rok za pošiljanje podatkov (referenčno obdobje + »x« koledarskih dni)	Prednostne naloge za izboljšanje
C. Nefinančni računi države			
Javnofinančni prihodki in odhodki (l)	Razčlenitev kot je objavljena v statistični prilogi Mesečnega biltena ECB (Statistični podatki euro območja)	t + 90	Izboljšanje zajetja
Javnofinančni prihodki in odhodki (č)	Enostavnejša, vendar konsistentna razčlenitev glede na letne podatke	t + 90	Polno izvajanje
Računi za državo (č)	Razčlenitev po S13 v skladu s četrletnimi nacionalnimi računi (vključno z računi kapitala) po sektorjih (glej razdelek B)	t + 90	Polno izvajanje
Nacionalni računi (l)	ESA 95, tabela 8 za S13 in tabela 11 (COFOG)	t + 180–240	Razpoložljivost agregatov za euro območje
D. Trg dela			
Zaposlenost in zaposleni (m/č)	Prva ocena za celotno gospodarstvo (m/č) Nacionalni računi (č): vsaj A6 Kratkoročni statistični podatki (m/č): oddelki po NACE Rev. 1 Anketa o delovni sili (m/č): glavni rezultati Anketa o delovni sili (č/l): podrobni rezultati	t + 45 t + 60 t + 30 t + 60 t + 90	Pravočasnejše objavljane, statistični podatki za storitvene dejavnosti, mesečni podatki
Brezposelnost (m)	Po dejavnostih: vsaj A6 Po starosti: širše starostne skupine Po trajanju: kratkotrajna, srednje dolga, dolgotrajna brezposelnost	t + 30	Razčlenitev po trajanju brezposelnosti
Dodatna merila podzaposlenosti in delovne sile v rezervi (č)	Podzaposlenost po glavnih dejavnostih Delovna sila v rezervi po starosti in spolu ²⁾	t + 60	Agregatni podatki za časovno podzaposlenost
Dodatna merila tokov brezposelnosti in zaposlenosti (m/č)	Novi brezposelni; nove zaposlitve (zaposlitev za določen čas, začasna zaposlitev, zaposlitev za krajši delovni čas, polni delovni čas) ²⁾	t + 45	Agregatni podatki za nove brezposelne in nove zaposlitve
Opravljen delovne ure (m/č)	Nacionalni računi (č): A6 Kratkoročni statistični podatki (m): oddelki po NACE Rev. 1	t + 60 t + 45	Razpoložljivost agregatov za euro območje
Prosta delovna mesta (č)	Po dejavnostih: vsaj A6	t + 45	Boljše zajetje in primerljivost agregatov za euro območje
1) Ter stavbe in inženirski objekti za gradbeništvo. 2) Zahtevana pogostost objavljane razčlenitev/podrobnih podatkov ni visoka.			

POJASNILO:

Tabela vsebuje izbor najpogosteje uporabljenih makroekonomskih statičnih podatkov za cene in stroške, realno gospodarstvo, nefinančne račune za državo in trg dela. Drugi statistični podatki, ki se uporabljajo za posebne namene (npr. raziskave), niso vključeni.

Priloga 2 Splošna ekonomska statistika za države pristopnice, ki jo zbira ECB

Kazalec in pogostost objavljanja	Stopnja podrobnosti	Rok za pošiljanje (prva objava) ¹⁾ (referenčno obdobje + »x« dni)
Indeks cen življenjskih potrebščin (HICŽP) (m)	Razčlenitev na enomestno raven po COICOP, dodatne homogene agregacije	t + 35
Nacionalni računi za gospodarstvo (č/l)	Glavni agregati za gospodarstvo (ESA 95, tabela 1)	t + 90 (č) t + 360 (l)
Zaposlenost in brezposelnost (č)	Skupaj in glavne skupine	t + 90 (anketa o delovni sili), t + 90 (nacionalni računi)
Industrijska proizvodnja in cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih (m)	Skupaj in glavne industrijske skupine	t + 50–60
Zunanja trgovina (m) ²⁾	Skupaj, menjava z EU in euro območjem, ostalo	t + 56
Anketa o poslovnih tendencah in anketa o mnenju potrošnikov (m/č)	Kazalci zaupanja in glavne komponente	t + 15
Javnofinančni prihodki in odhodki (l)	Glavne kategorije	t + 120

1) Navedeni roki ustrezajo zahtevam veljavnih predpisov EU (razen za mnenjske ankete).

2) Podrobne podatke o zunanji trgovini za države pristopnice je mogoče izpeljati tudi iz ustreznih statističnih podatkov za euro območje na podlagi države, ki prijavi blago.

